

////////////////////////////////////

PROGRAMMATISCHE **AANPAK STIKSTOF**

Infobrochure vrijwillige stopzetting van
varkensstallen met een impactscore hoger dan
0,025%

2de oproep

////////////////////////////////////

Colofon

Redactie

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Verantwoordelijke uitgever

Toon Denys

Gedelegeerd Bestuurder

Consciencegebouw

Koning Albert II-laan 15

1210 Brussel

November 2023

Deze brochure is louter informatief en er kunnen geen rechten aan ontleend worden. De informatie opgenomen in deze brochure is niet aangepast aan omstandigheden die specifiek zijn voor een persoon of entiteit, en kan dan ook niet beschouwd worden als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan.

////////////////////////////////////

1 INHOUD

1	Inhoud	3
2	Vooraf.....	4
3	De stopzettingsregeling	5
3.1	Hoe dien ik een aanvraag in?	5
3.2	Wie kan een aanvraag indienen?	5
3.3	Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de stopzettings- en sloopvergoeding?	7
3.4	Wat zijn de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de uitbetaling van de stopzettings- en sloopvergoeding?	8
4	Welke documenten moet ik toevoegen bij het aanvragen van een stopzettings- en sloopvergoeding?	13
5	De rangschikking van de aanvragen.....	13
6	De berekening van de vergoeding	14
6.1	Hoeveel vergunde varkens worden vergoed?	14
6.2	Hoeveel bedraagt de stopzettingsvergoeding?	14
6.3	Hoeveel bedraagt de sloopvergoeding?	16
7	De procedure van de oproep	16
8	Contact	17

2 VOORAF

Door het stopzetten van de varkensstallen en het annuleren van de bijhorende nutriëntenemissierechten, wil de Vlaamse Regering de uitstoot van ammoniak sterk terugdringen in Vlaanderen. Daarbij komen varkensbedrijven (KMO's) met een hogere impactscore eerst in aanmerking voor de stopzetting, zodat een maximale positieve impact op de habitat en soorten binnen de speciale beschermingszones wordt bekomen. Deze aanpassing zal ook bijdragen aan de inspanningen om het beoogde doel, 30% minder varkens in Vlaanderen tegen 2023, te bereiken. Ook draagt deze aanpassing bij om de doelstellingen van het Mestdecreet te bereiken. Door een vermindering van de varkensstapel, zal logischerwijze ook minder varkensmest afgezet worden, wat bevorderlijk is voor de waterkwaliteit.

In navolging van een eerste oproep keurde de Vlaamse Regering op voorstel van Vlaams minister van Omgeving Zuhal Demir op 31 augustus 2023 een tweede oproep tot vrijwillige stopzetting van varkensstallen goed.

Door een wijziging van de instapdrempel wordt de doelgroep uitgebreid. De impactscore wordt voor de tweede oproep verlaagd van 0,5% tot 0,025%. Die impactscore geeft de stikstofneerslag van een landbouwbedrijf op nabijgelegen natuur weer en is het belangrijkste criterium om te bepalen of varkensstallen in aanmerking komen voor vrijwillige stopzetting. Door deze wijziging krijgen 2.700 extra landbouwexploitaties met varkens de mogelijkheid om hun varkensstallen vrijwillig stop te zetten en daarvoor een vergoeding te ontvangen. De andere voorwaarden en regels blijven dezelfde als bij de eerste oproep.

Een voorstel van vergoeding wordt verstuurd conform de voorwaarden van de richtsnoeren van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in de plattelandsgebieden.

Nu de steunregeling inhoudelijk is goedgekeurd door de Vlaamse Regering heeft de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) de varkenshouder ingelicht via de berichtenbox van de VLM. Zo is er tijd om kennis te nemen van de regeling en kan de afweging worden gemaakt om al dan niet in te stappen. De periode van indiening start op maandag 6 november 2023 en duurt tot en met 19 januari 2024.

U kunt uw dossier bezorgen aan de Vlaamse Landmaatschappij. Daarvoor stuurt u het aanvraagformulier aangetekend op naar het hoofdkantoor, Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel, of geeft u het persoonlijk af tegen ontvangstbewijs in een VLM-kantoor. Dat kan tijdens de servicetijden, van 9 uur tot 12.30 uur en na afspraak in de namiddag. Op 15 november en tussen 25 december en 1 januari 2024 zijn de kantoren gesloten.

Meer informatie vindt u op de webpagina [stopzetting varkensstallen](#) en bijkomende vragen kunnen gesteld worden via het e-mailadres stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be

3 DE STOPZETTINGSREGELING

3.1 HOE DIEN IK EEN AANVRAAG IN?

De exploitant dient het volledig ingevulde en ondertekende [aanvraagformulier](#) via een aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs in bij:

Vlaamse Landmaatschappij
Dienst projectondersteuning
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

Of bij een regionale vestiging

VLM Gent - tel.: 09 244 85 00
Virginie Lovelinggebouw, Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75, 9000 Gent

VLM Brugge - tel.: 050 45 81 00
Velodroomstraat 28, 8200 Brugge

VLM Leuven - tel.: 016 31 17 00
Dirk Boutsgebouw, Diestsepoort 6 bus 74, 3000 Leuven

VLM Herentals - tel.: 014 25 83 00
Cardijnlaan 1, 2200 Herentals

VLM Hasselt - tel.: 011 29 87 00
Hendrik Van Veldekegebouw, Koningin Astridlaan 50, 3500 Hasselt

Van 9.00 uur tot 12.30 uur kan u zonder afspraak langskomen, andere momenten zijn op afspraak.

Bijlagen kunnen ook per e-mail verstuurd worden naar stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be. Vermeld dan altijd in de e-mail het exploitatienummer van de exploitatie waar de varkensstallen worden stopgezet.

3.2 WIE KAN EEN AANVRAAG INDIENEN?

Alle exploitanten (KMO's) met een exploitatie waarop varkens worden gehouden met een impactscore hoger dan 0,025% kunnen een aanvraag indienen voor de stopzettingsvergoeding. De stopzettingsvergoeding komt toe aan de exploitant van de varkensstal. De exploitant beschikt over een exploitantnummer, een exploitatienummer en landbouwnummer gekend bij de Vlaamse overheid.

////////////////////////////////////

De desktop berekende impactscore werd berekend met volgende parameters:

Bijkomend kunnen exploitanten zelf aantonen dat de exploitatie een impactscore heeft hoger dan 0,025% door een eigen berekening te maken met de impactscoretool op basis van de actuele vergunningsgegevens (waaronder vergunde dieraantallen en de kenmerken van de stallen). De vergunning waarop de berekening is gebaseerd is niet geheel of gedeeltelijk vervallen, geschorst of opgeheven. Deze exploitanten kunnen zich zelf kenbaar maken en voegen het 'rapport impactscore berekening' toe aan hun aanvraag.

Als de impactscore door de aanvrager wordt berekend met de meest recente versie van de impactscoretool op basis van de actuele vergunningsgegevens, zal die impactscore gebruikt worden voor de rangschikking van de aanvragers en bepaalt die dus mee wie het eerst in aanmerking komt voor de vergoeding.

Ook wanneer de exploitant vindt dat de desktopberekening afwijkt van de impactscoreberekening met de impactscoretool kan hij zijn berekening overmaken aan de VLM en zal die berekende impactscore met de impactscoretool en actuele vergunningsgegevens gebruikt worden voor de rangschikking.

Bij de aanvraag van een stopzettingsvergoeding kan door de eigenaar van de stop te zetten stal ook een sloopvergoeding worden aangevraagd voor het slopen van de stal en bijhorende erfverharding. Het slopen van de stallen is geen verplichting.

- de exploitant aan wie de stopzettingsvergoeding wordt verleend,
- de houder van de milieuvergunning of van de omgevingsvergunning,
- de landbouwer aan wie de nutriëntenemissierechten zijn toegewezen,
- de eigenaar(s) van de stallen en erfverharding (alle mede-eigenaars, naakte eigenaars en vruchtgebruikers)

pagina 6 van 17

3.3 WAT ZIJN DE VOORWAARDEN OM IN AANMERKING TE KOMEN VOOR DE STOPZETTINGS- EN SLOOPVERGOEDING?

De aanvraag moet tijdens de indieningsperiode die start op maandag 6 november 2023 en duurt tot en met 19 januari 2024 ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag van de stopzettingsvergoeding:

- Een aanvraag voor stopzetting wordt ingediend voor een volledige stal.
Een stal is een gebouw waar varkens gehouden worden met inbegrip van de aanhorigheden die vanuit bouwtechnisch oogpunt een rechtstreekse aansluiting of steun vinden bij het gebouw waar varkens worden gehouden en eveneens ter ondersteuning dient voor het houden van varkens (bv. opslagplaats, bewaarplaats diergeneeskundige middelen, sanitaire ruimte, luchtwasser,...).
- Wanneer de aanvraag wordt ingediend voor de stopzettingsvergoeding mag het houden van varkens in de stal door de exploitant nog niet stopgezet zijn en werd de stal gedurende vijf jaar voor de indiening van de aanvraag onafgebroken benut.
Onafgebroken benut betekent evenwel dat een beperkte leegstand mogelijk is als die valt onder de gangbare gebruiken bij het houden van varkens. Een tijdelijke leegstand zoals de sanitaire leegstand of voor het herstellen of hernieuwen van installaties zijn gekende gebruiken.
De stal moet op het moment van aanvraag volledig benutbaar zijn voor het houden van varkens. De mestbankaangifte zal gecontroleerd worden op aanwezigheid van varkens in de stallen. .
- De exploitatie moet beschikken over de vereiste vergunningen en die vergunningen zijn niet vervallen, geschorst of opgegeven op het moment van de aanvraag.
Als een varkenshouder een beroep wil doen op ‘het vermoeden van vergunning’ van een varkensstal, dan laat hij de varkensstal opnemen in het vergunningenregister bij de gemeente.
- De landbouwer waartoe de exploitatie behoort, beschikt over voldoende nutriëntenemissierechten (NER) voor het aantal dieren dat gehouden wordt op zijn exploitaties.
- De steunregeling moet voldoen aan de regels van de Europese Unie voor staatssteun in de landbouw- en de bosbouwsector en in de plattelandsgebieden (mededeling van de commissie 2022/C 485/01), waaronder:
 - o De exploitatie maakt geen deel uit van een onderneming in moeilijkheden. Een onderneming in moeilijkheden is een landbouwbedrijf, geëxploiteerd door een rechtspersoon, landbouwer, met een negatief eigen vermogen of een landbouwbedrijf, geëxploiteerd door een natuurlijke persoon, landbouwer of een maatschap, waarvan de kredieten opgezegd zijn of waarvan er beslag op de inkomsten gelegd werd.

- Het landbouwbedrijf is eveneens niet meer dan 25% in handen van een grote onderneming.

- Er kan enkel een sloopvergoeding worden aangevraagd voor stallen en aansluitende erfverharding die in het kader van deze steunregeling worden stopgezet.

De aanvraag voor het uitbetalen van de stopzettingsvergoeding moet binnen het jaar na het ontvangen van de beslissing over het al dan niet toekennen van de stopzettingsvergoeding ingediend zijn.

Het houden van varkens in de stal is reeds volledig en definitief stopgezet en de stalinrichting voor het houden van varkens werd verwijderd.

Het aangepaste vergunningenbesluit wordt als bewijs bij uw aanvraag tot uitbetaling gevoegd.

Bij de aanvraag voor de uitbetaling van de stopzettingsvergoeding worden de nutriëntenemissierechten van het landbouwbedrijf waartoe de exploitatie met stop te zetten stallen behoort geannuleerd, overeenkomstig het aantal vergoede dieren en overeenkomstig de volgende tabel:

pagina 8 van 17

De hoofdfunctie land- en tuinbouw van de exploitatiewoning vervalt in principe niet automatisch in een zonevreemde woonfunctie bij de stopzetting van de landbouwactiviteiten. Dat betekent dan ook dat de exploitant zelf, ook na het stopzetten van zijn landbouwbedrijf, de exploitatiewoning kan blijven bewonen zonder dat daarvoor voorafgaandelijk een omgevingsvergunning tot functiewijziging moet worden bekomen.

De bedrijfswoning en bijhorende stallen en loodsen kunnen nog verkocht worden. In het geval dat de woning en bijhorende gebouwen worden verkocht (of bij een andere overdracht van het zakelijk recht) en de woning heeft geen functie als landbouwbedrijfswoning omdat er geen resterende landbouwactiviteit meer is, dan moet een zonevreemde functiewijziging worden aangevraagd naar residentieel wonen vooraleer de nieuwe bewoner de woonst in gebruik neemt. Naast de functiewijziging naar residentieel wonen, zijn ook een aantal andere functiewijzigingen mogelijk (vb. 100m² kantoor, B&B, ..) De omgevingsvergunning tot functiewijziging is geen basisrecht en zal steeds afgewogen worden op basis van het regelgevend toetsingskader, de principes van de goede ruimtelijke ordening en functionele inpasbaarheid in de onmiddellijke omgeving. De lokale agrarische structuur, de impact op landbouwactiviteiten in de onmiddellijke omgeving en de potentie voor agrarisch hergebruik van het bebouwd onroerend goed zijn belangrijke toetsingscriteria die een invloed hebben op de besluitvorming. Bij het verkopen van de woning kunnen de stallen of bijgebouwen niet worden afgesplitst van de woning. De aanvraag voor een zonevreemde functiewijziging van de woning kan (maar niet noodzakelijk) samen aangevraagd worden met de omgevingsvergunning voor de sloop van de stallen.

Meer informatie vindt u op volgende websites:

<https://www.omgevingsloketvlaanderen.be/functiewijziging>

<https://omgeving.vlaanderen.be/toelaatbare-zonevreemde-functiewijzigingen>

[FAQ Zonevreemdheid.pdf \(vlaanderen.be\)](#)

Als deze voorwaarden bij en na het stopzetten niet worden nagekomen kan de uitbetaling worden geweigerd of kunnen de toegekende vergoedingen worden teruggevorderd. De aanvrager laat toe dat personeelsleden van de Vlaamse overheid de terreinen betreden om de nodige vaststellingen te doen.

De aanvraag voor het uitbetalen van de sloopvergoeding moet binnen de twee jaar na het ontvangen van de beslissing over het al dan niet toekennen van de sloopvergoeding ingediend zijn.

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de aanvraag tot uitbetaling van de sloopvergoeding:

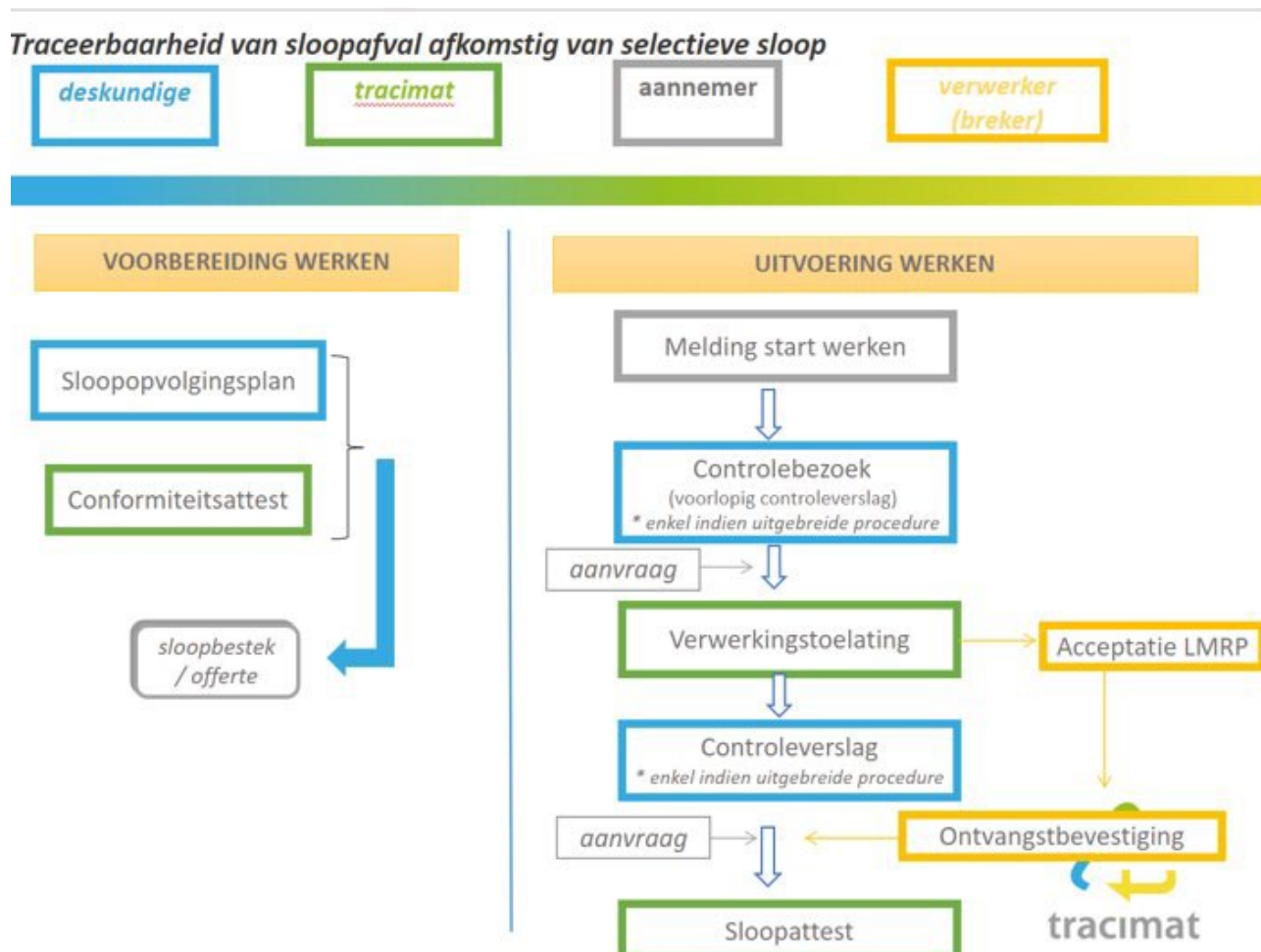
- De stal en de erfverharding moeten reeds gesloopt zijn. De uitbetaling van de maximale sloopvergoeding wordt gestaafd met bewijzen van gemaakte kosten. De belasting over de toegevoegde waarde (BTW) komt niet in aanmerking als kost om de sloopvergoeding aan te vragen. De uitbetaling van de maximale sloopvergoeding op basis van bewezen kosten kan gecombineerd worden met een eventuele ondersteuning bij asbestverwijdering in de land- en tuinbouw. Meer informatie hierover vind je op de website: <https://ovam.vlaanderen.be/ondersteuning-voor-land-en-tuinbouw> ..
- De stal of stallen worden in zijn totaliteit gesloopt met inbegrip van mestputten en funderingen. De sloop kan pas aanvangen na ontruiming en ontmanteling van het gebouw.

////////////////////////////////////

aangesloten zijn bij de sloopbeheerorganisatie Tracimat. Voor meer info kunt u Tracimat contacteren.

- personeelsleden van de Vlaamse overheid de terreinen betreden om de nodige vaststellingen te doen.

Een schematisch overzicht van de procedure werd opgemaakt door Tracimat en kan hier geraadpleegd worden.

4 WELKE DOCUMENTEN MOET IK TOEVOEGEN BIJ HET AANVRAGEN VAN EEN STOPZETTINGS- EN SLOOPVERGOEDING?

Om ontvankelijk te zijn, moet het aanvraagformulier met bijhorende documenten tijdig, volledig ingevuld en ondertekend door alle betrokkenen via een aangetekend schrijven ingediend worden.

De aanvraag bevat onder andere de volgende gegevens en bijhorende documenten:

- de identificatiegegevens van de aanvrager, de eigenaar(s) van de stal, de eigenaar van de NER en de houder van de vergunningen;
- het adres en exploitatienummer van de exploitatie waartoe de stal behoort;
- de perceelsnummers van de stop te zetten stallen in de verzamelaanvraag 2021;
- alle nodige vergunningen (stedenbouwkundige vergunning, milieuvergunning of omgevingsvergunning) die betrekking hebben op de stop te zetten stallen van de exploitatie waarvan de eindtermijn op het moment van de aanvraag niet verstreken is met inbegrip van de bijhorende plannen;
- de aanduiding op cartografisch materiaal van de stal of stallen die stopgezet en gesloopt zullen worden alsook de erfverharding die gesloopt zal worden. Het cartografisch materiaal kunnen bijvoorbeeld afdrukken zijn uit de verzamelaanvraag of geopunt;
- de aanduiding en het aantal m² stal dat gesloopt zal worden;
- de aanduiding en het aantal m² erfverharding dat gesloopt zal worden;
- een kadastraal uittreksel als bewijs van eigendom van de stallen en erfverharding;
- het jaar waarop de bouwvergunning of omgevingsvergunning werd afgeleverd en het jaar waarop werd gestart met de bouw van de stal;
- het aantal vergunde dierplaatsen in de varkensstallen;
- optioneel een berekening van de impactscore van de exploitatie.

5 DE RANGSCHIKKING VAN DE AANVRAGEN

Voor de regeling van vrijwillige stopzetting van varkensstallen is een beperkt budget beschikbaar. Niet alle varkenshouders die aan alle voorwaarden voldoen zullen een stopzettings- of sloopvergoeding toegekend krijgen.

Het toekennen van een stopzettings- en sloopvergoeding gebeurt op basis van een rangschikking. Wanneer op de exploitatie geen enkele stopgezette stal wordt gesloopt wordt de impactscore van de exploitatie gebruikt voor de rangschikking. Wanneer op de exploitatie een stopgezette stal wordt gesloopt, wordt de impactscore van de exploitatie vermenigvuldigd met een factor 2. Die impactscore wordt vervolgens gebruikt voor de rangschikking (maar niet om toegelaten te worden tot de regeling). De exploitaties met de hoogste score komen het eerst in aanmerking voor het toekennen van de vergoedingen.

De impactscore die gebruikt zal worden voor de rangschikking is de impactscore die gekend is bij de VLM op basis van desktopberekeningen met dieraantallen aangegeven in productiejaar 2021.

In afwijking daarvan kan de varkenshouder zelf zijn impactscore berekenen en het rapport van de impactscoreberekening meesturen met de aanvraag. De impactscore wordt in dat geval berekend met de meest recent beschikbare impactscoretool en de gegevens van de actuele geldende vergunningtoestand. In het geval dat de varkenshouder een correct berekende impactscore aanlevert wordt die impactscore gebruikt voor de rangschikking.

6 DE BEREKENING VAN DE VERGOEDING

De vergoeding voor het stopzetten bestaat uit de vergoeding voor het stopzetten van de varkensstallen en een vergoeding voor de sloop van de varkensstallen.

6.1 HOEVEEL VERGUNDE VARKENS WORDEN VERGOED?

De stopzettingsvergoeding wordt verleend voor het aantal aanwezige varkens in de stal waarvoor de stopzettingsvergoeding wordt aangevraagd. Het aantal aanwezige dieren wordt bepaald op basis van de mestbankaangifte van de dieraantallen per diercategorie van het productiejaar 2021. Het aantal aanwezige varkens wordt afgetoet op de vergunde aantallen in de stal(len).

Is het op basis van de aangiftegegevens van de Mestbank niet éénduidig te bepalen wat de gemiddelde veebezetting was in de stop te zetten stal, dan wordt met dezelfde verhouding als de vergunde plaatsen in de stallen de aangegeven dieren aantallen over de stallen verdeeld. Bij het toewijzen van de aangegeven dieren aantallen aan de aanwezige varkensstallen wordt ook rekening gehouden met de aangegeven dieren aantallen per AEA of PAS staltype of -systeem.

6.2 HOEVEEL BEDRAAGT DE STOPZETTINGSVERGOEDING?

De stopzettingsvergoeding per varken is afhankelijk van de diercategorie en de levensduur van de stal. De levensduur van de stal is het aantal jaar tussen het jaar waarop gestart is met de bouw van de stal en het jaar waarop de stopzettingsvergoeding wordt aangevraagd. In de onderstaande tabellen worden de bedragen opgenomen.

Tabel 1: Steunbedrag per dier van de dieren categorie beren en zeugen, inclusief biggen met een gewicht kleiner dan 7 kg volgens de levensduur van de stal

////////////////////////////////////

aangetekend de beslissing over het bezwaar mee binnen de 60 kalenderdagen na de dag waarop ze het bezwaar hebben ontvangen.

Na de kennisgeving van de eerste beslissing hebben de aanvragers maximaal 1 jaar tijd om de stallen effectief stop te zetten en de uitbetaling voor stopzetting aangetekend aan te vragen bij de Vlaamse Landmaatschappij en maximaal 2 jaar tijd om de stallen te slopen en de uitbetaling voor het slopen via een aangetekend schrijven aan te vragen bij de Vlaamse Landmaatschappij, voor zover een sloopvergoeding werd aangevraagd.

Als aan alle voorwaarden en modaliteiten van de regeling is voldaan gaat de Vlaamse Landmaatschappij over tot uitbetaling van:

- de stopzettingsvergoeding aan de exploitant uiterlijk 60 dagen nadat de aanvraag tot uitbetaling is ontvangen en nadat bij controle de stopzetting van de stal werd vastgesteld;
- de sloopvergoeding aan de eigenaar uiterlijk 60 dagen nadat de aanvraag tot uitbetaling is ontvangen en nadat bij controle de sloop van de stal of erfverharding werd vastgesteld.

Als niet aan alle voorwaarden en modaliteiten van de regeling is voldaan dan brengt de Vlaamse Landmaatschappij de exploitant of de eigenaar daarvan op de hoogte binnen de 60 dagen na de aanvraag tot uitbetaling. De vergoeding wordt in dit geval niet uitbetaald.

De exploitant of de eigenaar kan binnen de 30 dagen nadat hij hiervan werd op de hoogte gebracht aangetekend bezwaar indienen bij de Vlaamse Landmaatschappij.

De Vlaamse Landmaatschappij deelt vervolgens de beslissing via een aangetekend schrijven mee binnen de zestig dagen nadat de Vlaamse Landmaatschappij het bezwaar heeft ontvangen.

De Vlaamse Landmaatschappij kan gedurende het volledige verloop van de aanvraag aanvullende stukken en inlichtingen opvragen of een plaatsbezoek uitvoeren.

8 CONTACT

Mocht u nog vragen hebben kunt u deze stellen via e-mail: stopzettingvarkensstallenPAS@vlm.be